

SECCIÓ DE SENDERS**SORTIDA : FREDES - REFUGI DEL CARO**

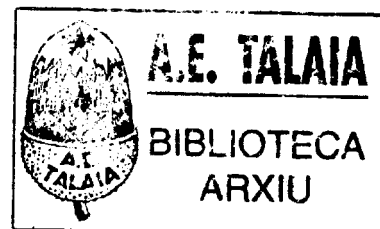
23 de setembre 1990

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova.	6 h
Fredes. <u>Sortida</u> .	10 h
Font Ferrera. <u>Reagrupament</u> .	11.35 h 11.45 h
Coll de Vallcanera. <u>Reagrupament</u> .	13.15 h 13.30 h
Font de la Llagosta. <u>Dinar</u> .	15 h 16.30 h
Refugi del Caro. Operació baixada pel "Cargol".	18.30 h 19.30 h
Vilanova i la Geltrú.	22.30 h

NOTES

- ** Cal portar l'esmorzar i el dinar. Esmorzarem en una de les àrees de l'autopista i dinarem a la font de la Llagosta, unes dues hores abans d'arribar al refugi.
- ** És una etapa una mica llarga; no cal córrer però convè anar lleugers i no encantar-se si no volem arribar massa tard.
- ** L'operació baixada pel "Cargol" serà semblant a la que vàrem fer al coll de la Descàrrega, l'autocar petit haurà de fer viatges perquè el gran no pot arribar fins al refugi.
- ** Si us plau, respecteu els reagrupaments i sigueu puntuals.

SECCIÓ DE SENDERS

SORTIDA : FREDES - REFUGI DEL CARO

23 de setembre 1990

Aquesta sortida és una repetició de la primera etapa que vàrem fer en començar els recorreguts dels GR. Fou un dissabte, 27 d'octubre de l'any 1984, i només erem 39 marxadors; alguns d'ells, possiblement, avui hi tornaran. En el dossier hem afegit el relat d'aquella aventura, perquè realment fou tota una aventura : arribàvem al refugi a les nou de la nit ! Esperem que aquesta vegada no sigui així.

Tot pujant cap a Fredes tindrem ocasió d'admirar, encara que sigui des de dalt de l'autocar, el monestir de Benifassà.

MONESTIR DE BENIFASSÀ

Antiga abadia cistercenca (Santa Maria de Benifassà) situada al Baix Maestrat, al centre de la Tinença de Benifassà, fundada el 1233 com a filial de Poblet. Pertangué fins avançada l'edat moderna al territori de Tortosa. El monestir té el seu origen en la donació que féu Pere I, el 1208, del castell i de la comarca de Benifassà a Guillem de Cervera, més tard monjo de Poblet. El 1233, Jaume I confirmà la donació i encomanà als monjos de Poblet la fundació d'un monestir filial. Dos anys més tard s'hi traslladaren des de Poblet dotze monjos i l'abat nomenat, i començaren les obres; el 1250 pogueren ja instal·lar-se a les noves construccions. Jaume I féu donació a l'abadia dels delmes de Vallibona i d'Herbers, de terres i cellers a Tortosa, i de franquícies a les possessions reials i a tots els territoris del maestrat de Montesa, a més dels privilegis inherents a la jurisdicció feudal.

Del 1261 al 1269 foren poblats els llocs de Bellestar, de la Pobla, del Boixar, de Fredes i del Magraner. El 1316, en prendre possessió l'abat Bernat Pallarès, la comunitat era formada per 20 monjos, 10 conversos i 20 criats, i el monestir posseïa més de 1000 caps de bestiar. A poc a poc foren adquirides possessions més bones al territori de Tortosa. Durant el segle XV tres abats de la mateixa família, els Llorenç, continuaren el procés d'expansió, però al llarg del segle XVI el desinterès dels abats vitalicis féu que els monjos demanessin l'establiment de la triennalitat dels abats (quadriennalitat des del 1620); a partir del 1554, amb el primer abat triennal, Joan de Barberà, començà una època de recuperació.

El 1707, la comunitat, regida per Gregori Oliver de Boteller, austriacista, hagué de fugir en la seva major part davant l'arribada de les tropes borbòniques. Fins al 1717 no fou restablerta totalment la vida monàstica i la jurisdicció sobre la Tinença. El monestir, tanmateix, es decandí durant tot el segle XVIII. El 1814 tornà a reunir-se part de la comunitat dissolta el 1810, però amb la desamortització del 1835 desaparegué definitivament. El monestir ha estat restaurat, i des del 1968 s'hi ha instal·lat una comunitat de monges cartoixanes.

Al voltant del claustre, obra del segle XIV, d'arcs apuntats de capitell molt simple, hi ha l'aula capítular, el refectori, on les arcades apuntades mantienien un sostre de fusta, i l'església, iniciada el 1264 i acabada el 1276, derivada de la de Poblet. Entre les construccions exteriors destaquen la porta reial, amb característiques de l'últim romànic, el palau antic de l'abat, d'un gòtic sever, i el palau modern, obra del segle XVII, a més del dormitori antic dels monjos i del celler.

#####

FREDES

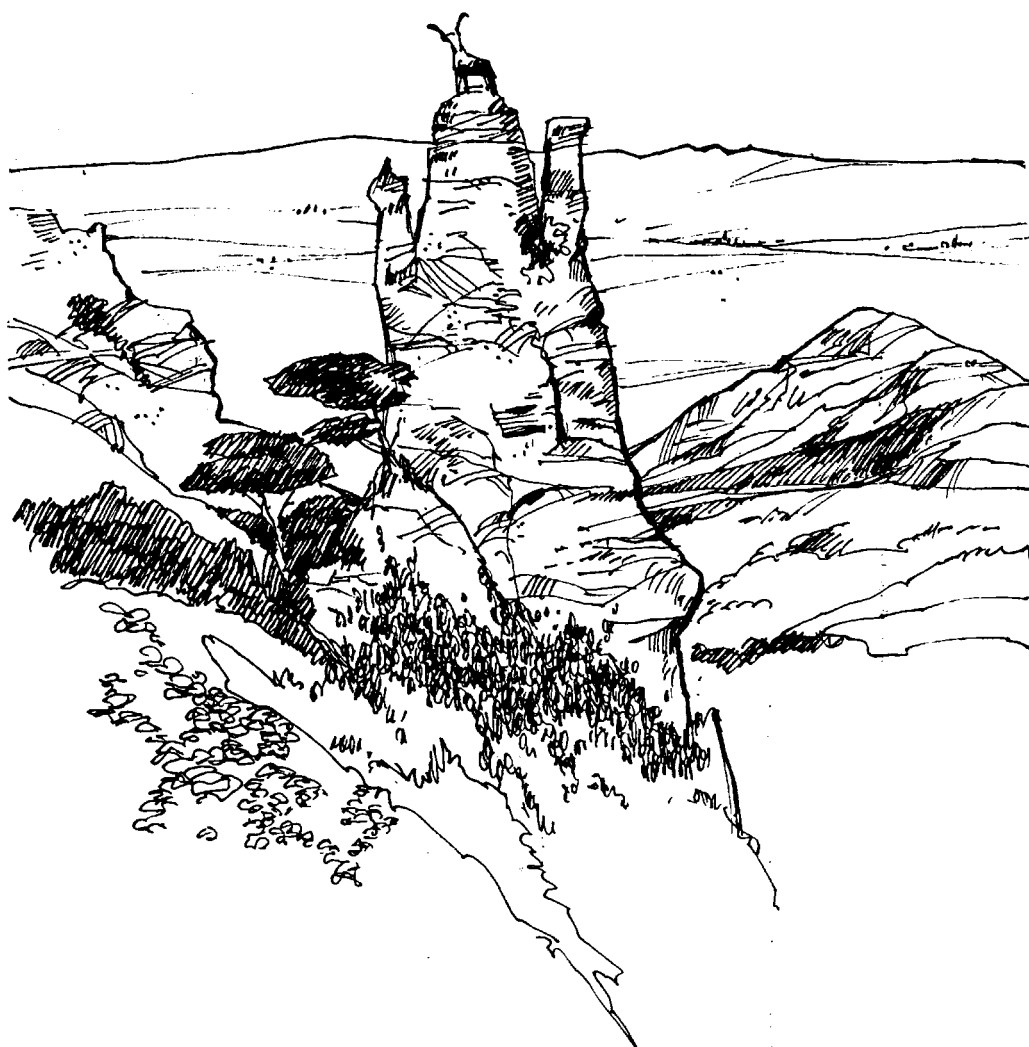
Municipi del Baix Maestrat, a la Tinença de Benifassà, a la zona muntanyosa que separa les aigües del Tastavins i el Matarranya, al nord, de les del riu de la Sénia, al sud-est, i que enllaça els massissos dels Ports de Beseit i Morella. Es destaquen les altures del tossal de Cantaperdius (1245 m) i del tossal del Rei (1351 m), límit històric dels regnes de València i Aragó i el Principat.

El poble (50 h agl, 1970)(1090 m) és al centre de la foia de Fredes, petit altiplà limitat al sud-est per altíssims espadats (salt de Fredes), que en dificulten l'accés. L'església parroquial dels Sants Màrtirs depèn de la del Boixar. Fou fundat en 1261-69 pel monestir de Benifassà, a la jurisdicció del qual pertangué. Durant la Guerra dels Segadors fou pràcticament destruït pels francesos.

#####

ELS PORTS DE BESEIT

Caro o Montcaro és, amb els seus 1447 m, el cim culminant dels Ports de Tortosa o de Beseit i dels massissos calcaris del sector, i domina totalment les planes on se situen la majoria dels pobles d'aquestes comarques. Situat dins del terme de Roquetes, s'hi accedeix des de la plana per la sinuosa pista del Cargol, que deixa a l'esquerra, una mica més a migdia, el barranc de la Caramella, sector on es localitza una exuberant vegetació a causa de la humitat que hi ha. La carretera del Cargol serpenteja fins a arribar als Portells, després d'haver passat per la font dels Bassis i per la Cabra, indret on s'ha bastit modernament un monument a la "Capra hispanica", característica de la fauna dels Ports. S'arriba, doncs a un corredor prou ample i pla per on discorre el camí de Millers, que travessa el massís de NE a SW, entre la mola de Catí (1326 m) i la mola del Boixar (1341 m), on es destaquen els Pallers, turons calcaris que prenen aquesta curiosa morfologia.

Ací la xarxa de drenatge és formada principalment pel barranc del Regatxol (que neix d'una sèrie de fonts, entre les quals la més coneguda i visitada és la font de la Cova de les Avellanes), el barranc de Millers o de Capatx, que neix sota el coll de l'Assucà (1200 m) i el barranc de Casetes Velles, que formen el naixement del Matarranya, juntament amb la font del Teix i el barranc de l'Espasa, format a les rodalies del mas de la Maçana. Ja a la fi del corredor ens trobem la punta de la Coscollosa (1231 m), d'on s'endevina el racó de Rafalgarí, on neix el barranc de la Cervera (capçalera del del Prat d'en Rovellats), que travessa algunes taques de materials cretacs on s'enlairen en semicercle, en la carena limítrofa amb les comarques del Matarranya i del Baix Maestrat, els cims de la mola del Boixet (1248 m), el tossal del Rei (trifini de les tres comarques, 1356 m) el tossal d'en Cervera (1347 m) i el cim del Negrell (1343 m). Vers els vessants meridionals es forma una nova xarxa de drenatge que dona lloc a barrancs com els del Retaule i del Racó de l'Avellana, que formen el barranc de la Fou, el qual alimenta el pantà d'Uldecona i que és alhora capçalera del riu de la Sénia.

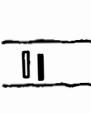
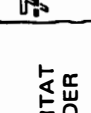
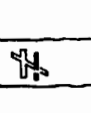
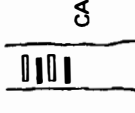
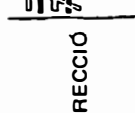
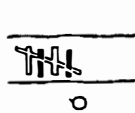
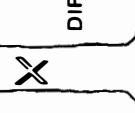
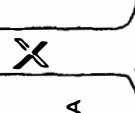
Més a llevant arribem a la Portella (1098 m) o la Portella del Pinell i a la font del Pinell, que dona el nom al barranc homònim, que alimenta el de Valldebous, que creua després tota la plana fins a la Galera, on s'uneix al barranc de la Galera, que neix a l'engorjat situat entre els Curullons (1002 m) i l'Airosa o Roca Xapada (986 m) i que passa per la font del Boix, que proporciona aigua al poble de Mas de Barberans.

=====

BIBLIOGRAFIA

- ## Gran Geografia Comarcal de Catalunya.
Volum 13. El Baix Ebre i el Montsià.
Fundació Enciclopèdia Catalana (1ª Edició).
- ## Gran Enciclopèdia Catalana.
- ## Descripció del GR-7.
Comité de Senders de Gran Recorregut.
Federació d'Entitats Excursionistes (1977).
- ## Cartografia : Mapes de la Guia Itinerària dels Ports.
Unió Excursionista de Catalunya (1981).

Agustí Poch, setembre 1990

Codi de senyalització del C.N.S.G.R. per als senders de gran recorregut		Senyals de la pintura		Símbols convencionals del C.N.S.G.R.
Sender normal i variant	Derivació	Sender normal i variant	Derivació	
  (1) CONTINUITAT DEL SENDER		 CONTINUITAT DEL SENDER		Sopluig Alberg d'etapa o refugi lliure Hotel o refugi amb guardià Terreny de campament Allogerament en casa particular Alberg de la joventut Abastament complet Abastament restringit Restaurant Bar Botiga de venda de vins Font d'aigua Telèfon Oficina de correus Farmàcia Metge Lloc per a banyar-se Mirador Estació del tren Autocar de línia Instal·lacions mecàniques d'ascens Monument Curiositat natural * (per a tots els serveis de correus)
  (2) CANVI DE DIRECCIÓ		 CANVI DE DIRECCIÓ		
  (3) DIRECCIÓ DOLENTA		 DIRECCIÓ DOLENTA		

(1) El senyal tipus adoptat pel Comitè Nacional és format per dos traços de pintura horitzontals, l'un blanc i l'altre vermell, separats entre ells 1 cm. Aquests traços, de 5 cm d'amplada per 15 cm de llargada, han d'anar a 1,80 m del sòl.

(2) El doble senyal és una pre-senyalització i adverteix a l'excursionista que hi ha un proper canvi de direcció: altrament podria passar desapercebut.

(3) La creu de sant Andreu és reservada exclusivament per a indicar, per deducció, els canvis de direcció en els casos en què no es pot fer servir el senyal normal perquè no hi ha un suport adequat.

GR-7 FREDES-PAÜLS

Km	Hores anada		Hores retorn
0,000	0,00	Sortim de Fredes per la banda NO de la població, seguint la pista que mena a Caro i Beseit.	12,50
0,080	0,01	Deixem la pista per agafar un sender que s'enfila, dreturar cap a la dreta sobre un pis de roca viva, en direcció al vèrtex de Cantaperdius.	12,49
0,910	0,19	Hem arribat a la carena, el sender la va seguint, primer en direcció Nord i després cap a l'Est.	12,36
1,740	0,31	Un centenar de metres abans d'un pic rocós que ens barra el pas deixem la carena per anar planejant cap a l'esquerra, més endavant anem baixant entre pins.	12,24
2,690	0,43	Arribem a un camí ample, carreter, el seguim cap a l'esquerra baixant fins arribar novament a la pista de Caro a Fredes, la seguim durant 160 metres i la deixem novament pel camí que va recte al Mas de Ventura, que veiem dalt, a la nostra dreta.	12,07
3,500	0,58	Mas Ventura. A la nostra esquerra a l'altra banda de la vall queda l'arrodonit Turó dels Tres Reis, fita divisòria de Catalunya, València i Aragó.	11,50
4,100	1,14	Coll de Manado (1 240 m) és la divisòria de les províncies de Tarragona i Castelló. El sender baixa per la vessant catalana.	11,40
5,300	1,34	Som a un replà del bosc i trobem una pista forestal que hem de seguir cap a l'esquerra. A la nostra dreta, a uns 50 metres hi ha la font Ferrera.	11,20

Aquí s'ha de construir un refugi d'ICONA, en col·laboració amb el Centre Excursionista Rafalguerí.

5,700 1,39 Arribem a una pista més important que puja de l'esquerra, la seguim cap a la dreta. 11,15

5,700 1,39 Arribem a una pista més important que puja de l'esquerra, la seguim cap a la dreta. 11,15

6,400 1,50 Collada. Dalt d'un pi veiem una plataforma de troncs construïda per a tirar a la caça major; cap a la dreta puja una pista que ens menaria a Mont-Negrell. Si volem pujar-hi podem fer-ho sense necessitat de retornar aquí, car des del cim (1 344 m) està senyalitzada en vermell la baixada fins a retrobar el GR-7, al punt horari 2,18. També podem haver pujat des de la font Ferrera, però el camí és més enredat.

El GR-7 segueix de pla, faldejant el Mont-Negrell, que queda a la nostra dreta, encara que no podem veure'l degut a l'espessetat del bosc.

8,200 2,18 Hem arribat a un tallafocs que baixa del Mont-Negrell, anem cap a l'esquerra en angle recte per un sender que va carenejant pel centre del tallafocs. 10,38

9,200 2,33 Trobem una pista que puja per la banda esquerra, la seguim cap a la dreta pujant lleugerament. 10,23

9,800 2,40 La pista va passant per l'ampla carena; en un repla, a uns 50 metres de la pista hi ha el Pou del Deume. És d'aigua molt superficial (es pot agafar amb la mà). El seu nom prové del fet que en aquest indret s'installaven els encarregats de cobrar el "delme" per al Monestir de Benifasar, situat prop de Fredes. És un cenobi fundat per Jaume I el Conqueridor, al qual pertanyien les terres d'aquestes rodalies. 10,16

10,700 2,52 Deixem la pista que, fent retombs, baixa a la masia de Vallcanera, que veiem a la dreta, sota nostre. El GR-7 segueix per un sender a l'esquerra que planeja. 10,04

Vallcanera és un conjunt molt antic d'edifica-

cions, tota vegada que el Rei Jaume I va romandre aquí bastant de temps en emprendre la conquesta de València.

11,100 2,58 Hem arribat a una petita collada, per la dreta se'ns uneix un sender que puja de Vallcanera, a la nostra esquerra tenim una panoràmica estupenda sobre la vall del Matarranya. 9,58

11,600 3,05 Bifurcació; agafem el sender de l'esquerra que voreja el cingle i va pujant suaument. 9,51

12,800 3,22 Després de passar una estona prop de la carena, trobem un sender que ve de la dreta, el seguim cap a l'esquerra. 9,34

13,300 3,29 Deixem el sender que va cap a la dreta i agafem una dreuera que baixa decidida passant sobre unes llosanques de pedra. 9,27

13,500 3,32 Som al fons de la clotada; per la dreta se'ns ajunta el sender que havíem deixat. Seguim recte. 9,23

13,800 3,36 Fons de la vall, més ampla que baixa de les Casetes Velles. Passem pel costat d'una gran roca i seguim aigües amunt. 9,18

14,400 3,45 Comencem a enfilar-nos vers les cases aïllades que constitueix l'indret anomenat Casetes Velles. 9,09

15,100 3,57 En una collada acaba la pujada, trobem una pista, que seguim cap a la dreta, la pista passa tocant a diversos edificis aïllats, un dells està habilitat com a Refugi per l'Associació Excursionista d'Amposta. 9,00

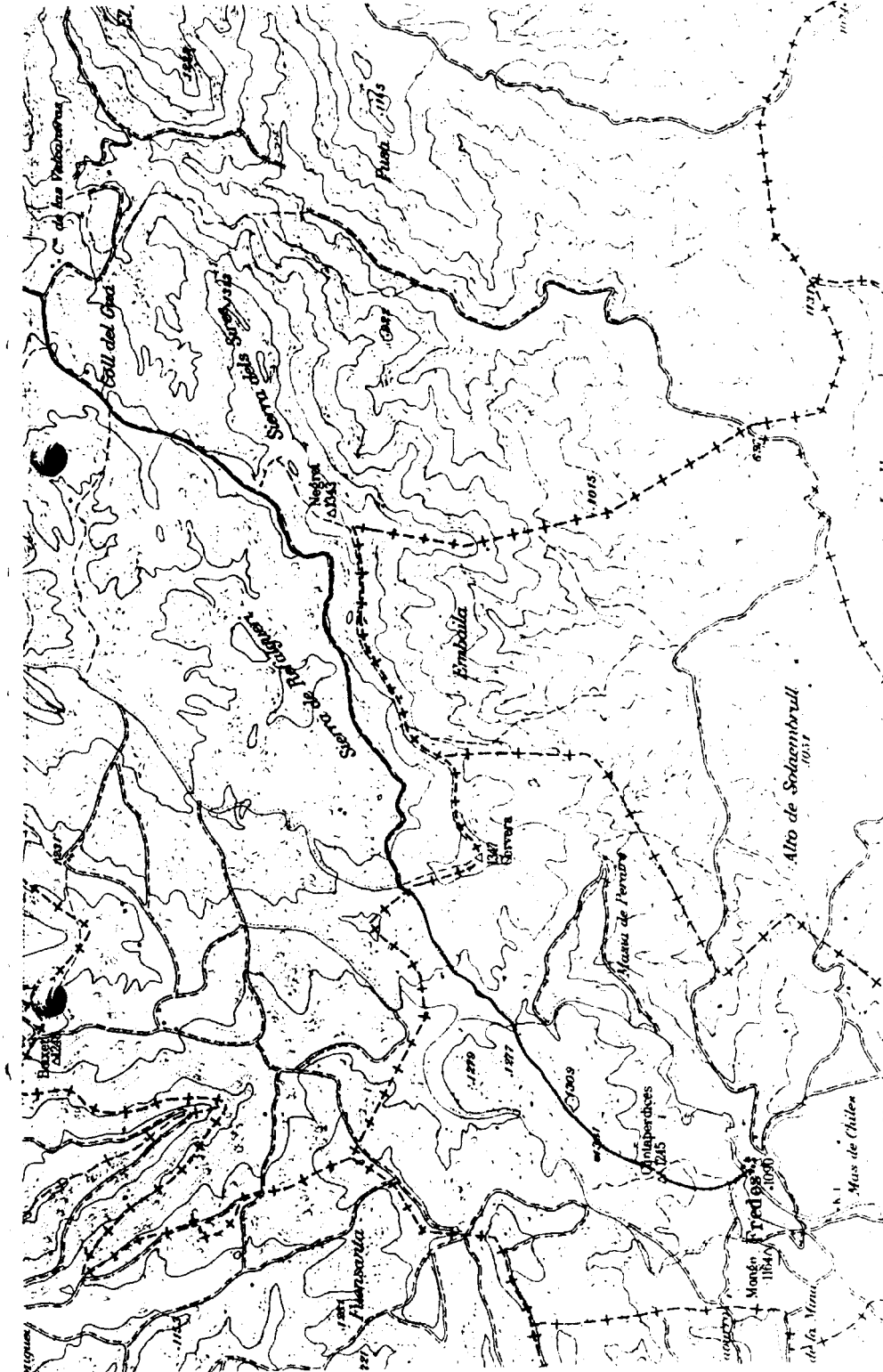
15,400 4,01 A la dreta queda la darrera casa; seguim pista avall. 8,55

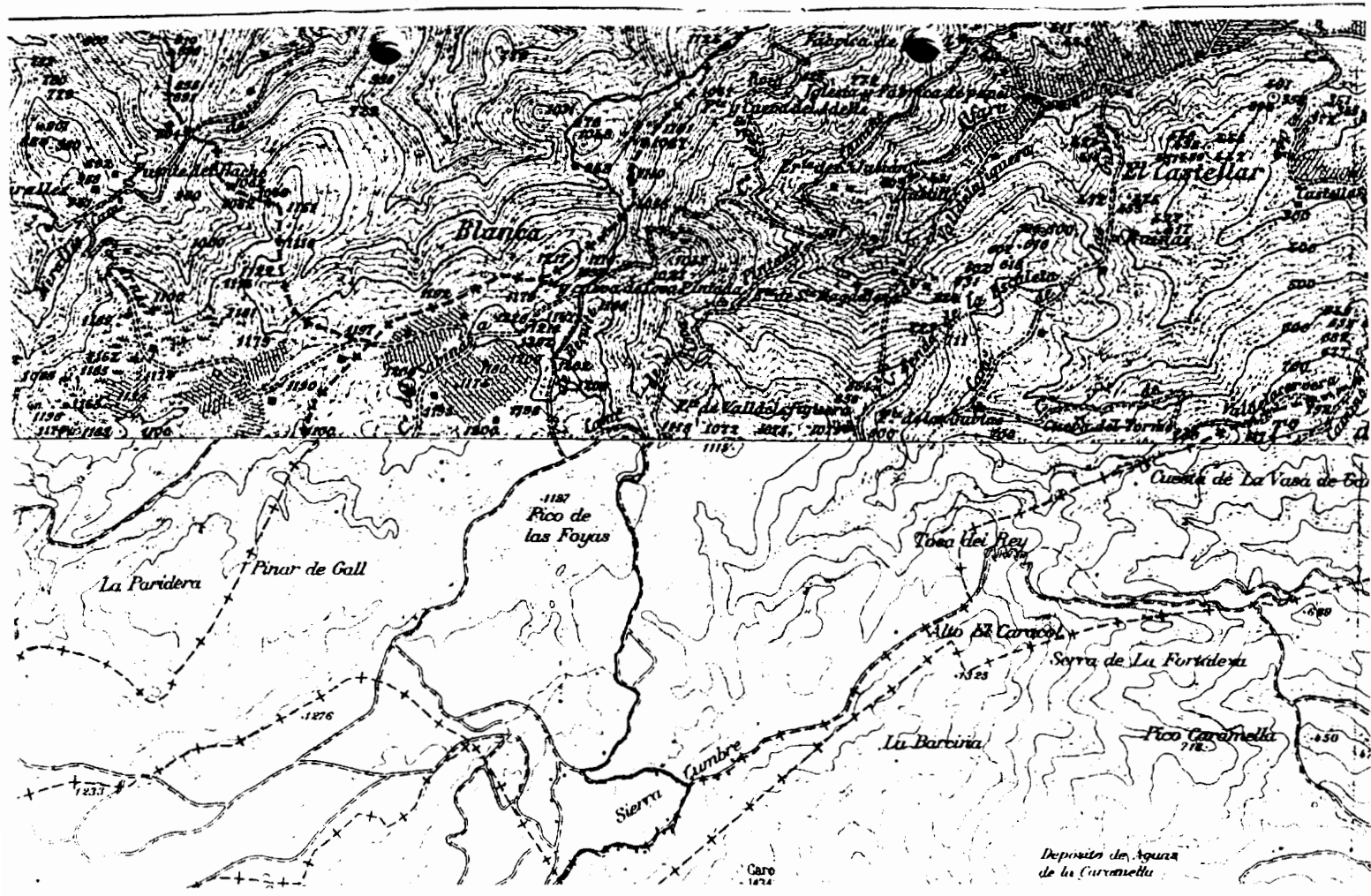
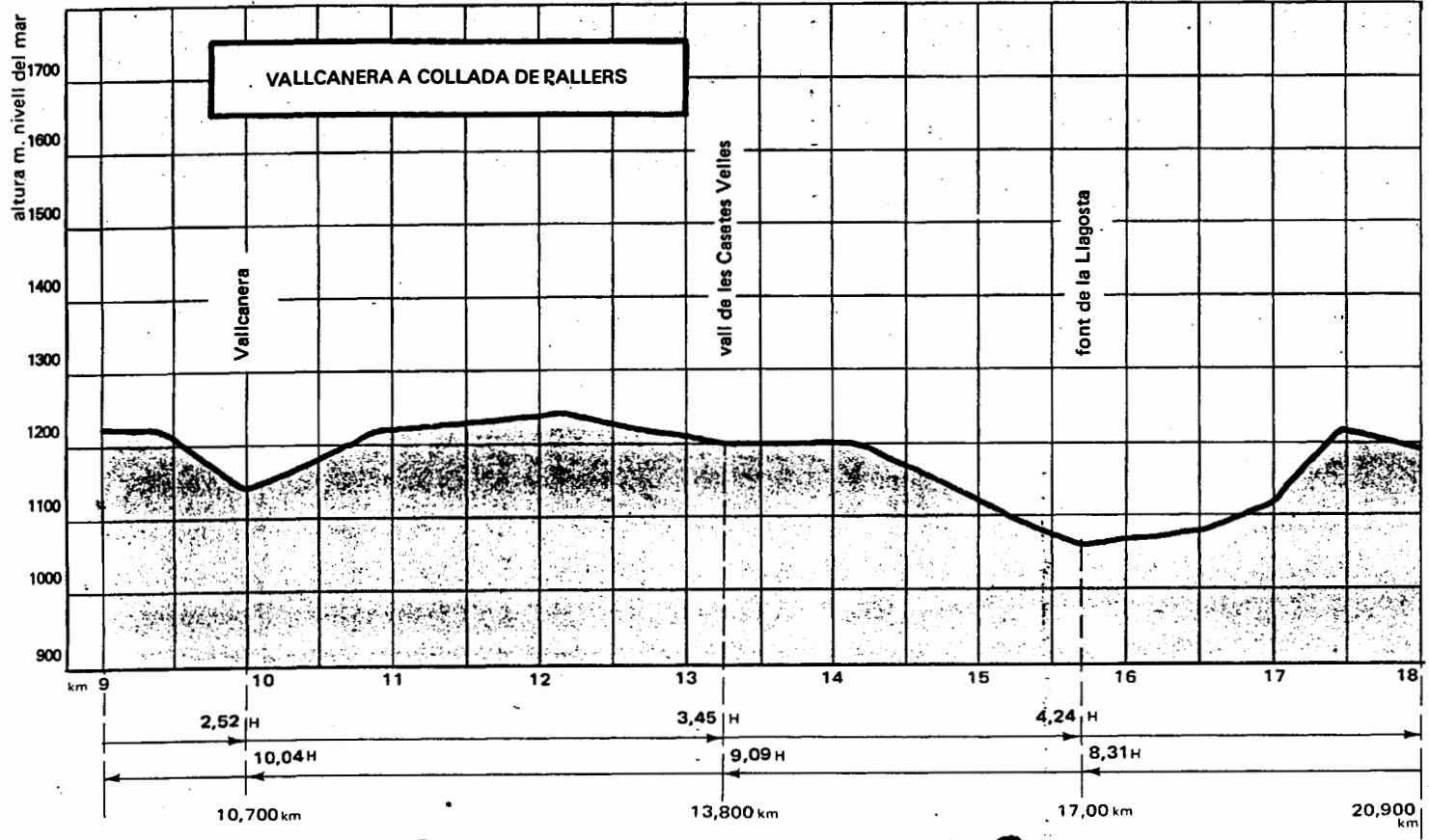
17,000 4,24 Font de la Llagosta, sota mateix de la pista, amb aigua fresca i abundant que es recull en una petita bassa condicionada perquè hi puguin beure les "Capras Hispanicas", que estan protegides per ICONA en aquests indrets. 8,31

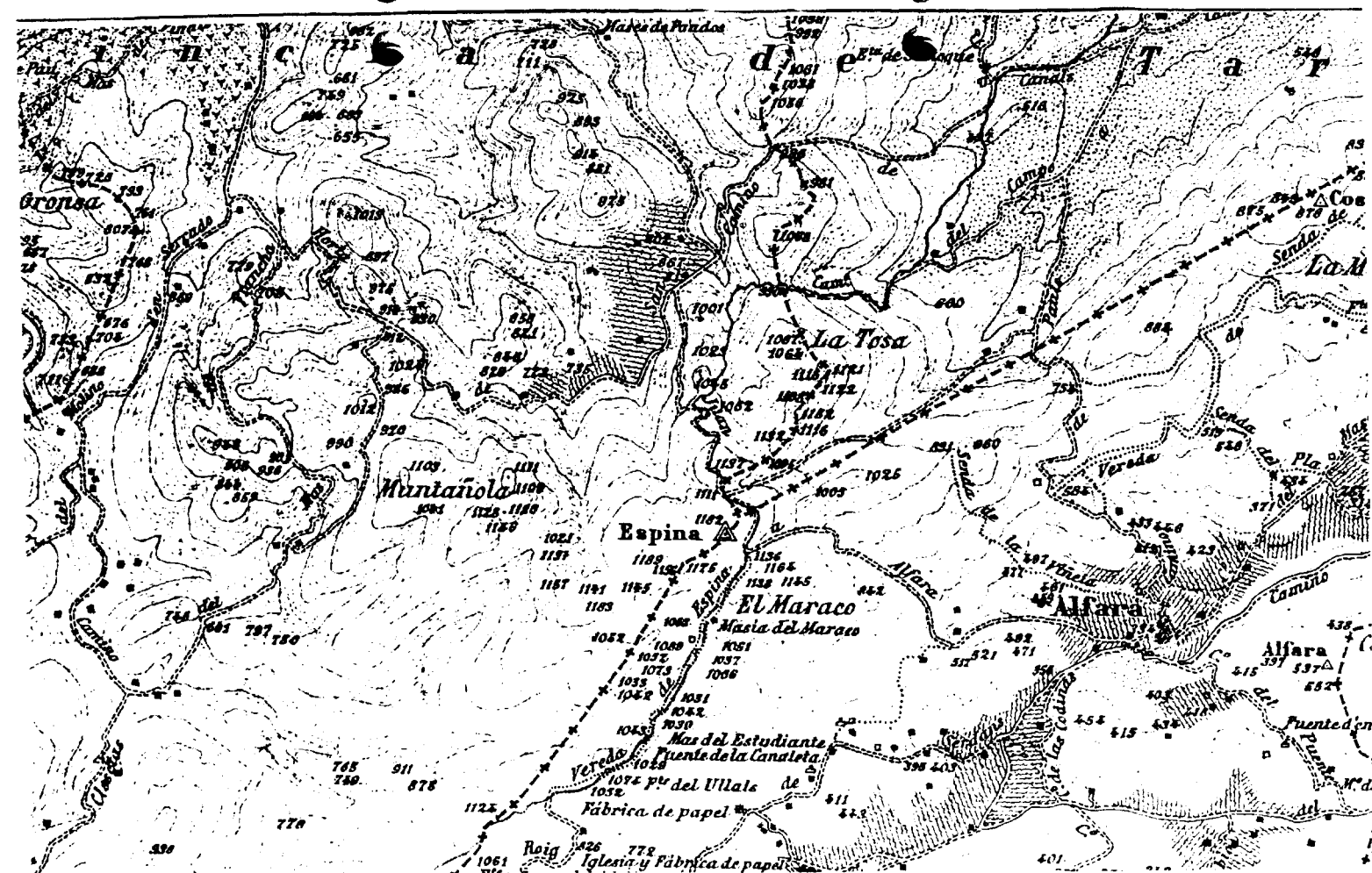
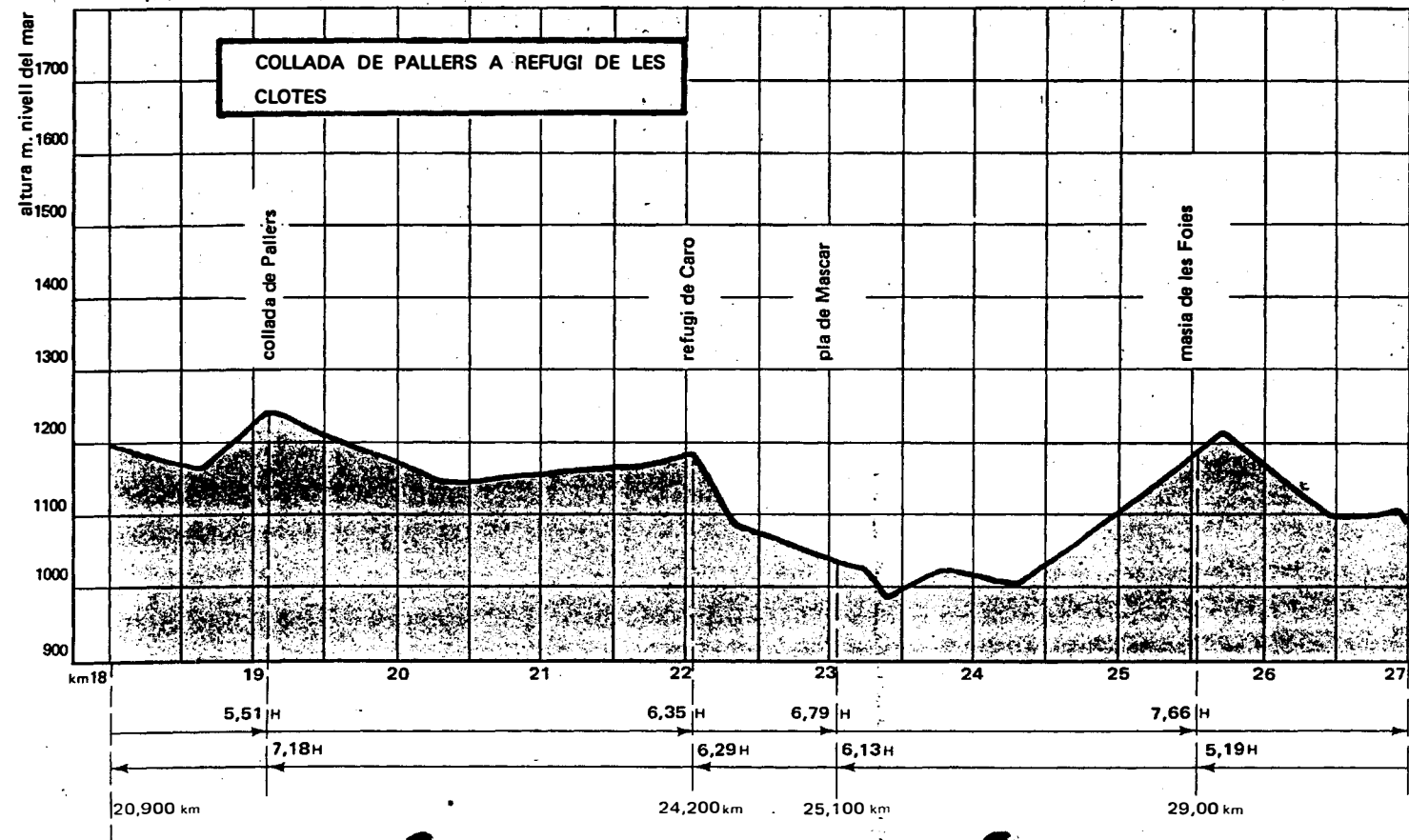
17,600	4,24	La pista retomba cap a la dreta, seguim recte per un sender que planeja.	8,22	22,500	6,12	Hem baixat fins a una pista; és la que va de Frides a Caro; la seguim cap a la dreta, pujant.	6,50
17,900	4,36	Sender a l'esquerra que puja a la Cova del Vidre, que és a tocar. Val la pena d'anar-hi car és una bauma grandiosa. S'hi han trobat restes arqueològiques molt importants, que demostrin que estava habitada fa molts millennis. Seguim per sota la cinglera i després iniciem la pujada.	8,18	23,900	6,30	Gran esplanada amb diverses edificacions: a la nostra dreta queda el Bar-Fonda. El GR-7 travessa l'esplanada i s'enfila passant entre diversos xalets.	6,34
18,200	4,41	Bifurcació, cal agafar el sender de l'esquerra que puja de valent.	8,14	24,200	6,35	Refugi de Caro de l'UEC de Tortosa, molt ben equipat i condicionat. Es manté obert tot l'estiu; per informació dirigir-vos a Tortosa, carrer Arc Romeu nº 6, domicili social de l'UEC. Sortim del refugi per un sender, a la banda Nord de l'edifici.	6,29
19,100	5,02	A l'esquerra queda un sender que va a una petita font, situada a uns 25 metres. En aquest sector el sender puja i baixa diverses vegades per tal de salvar les dificultats que representen les cingleres dels contraforts de la gran Serra situada a la nostra esquerra. La panoràmica és impressionant: veiem el Delta de l'Ebre sota nostre, com si fos un plànol.	7,58	24,300	6,38	Arribem a un collet; se'ns ajunta un sender que puja de la dreta. Iniciem una ràpida baixada vers el Pla de Mascar.	6,27
20,500	5,38	Som a una collada, la darrera abans de la collada de Pallers que tenim davant nostre. Veiem dos senders, un que va cap a la dreta i un altre enfront. Cap dels dos és el nostre. Cal estar atents car el GR-7 va cap a l'esquerra, pujant uns escalons per la roca, al final de la qual el sender torna a ésser ben marcat.	7,28	25,100	6,49	Pla de Mascar. Trobem una pista travessera, la seguim cap a la dreta; a la nostra esquerra queden diversos xalets escampats pel dit pla. A l'altra banda del pla, al peu de la cinglera hi ha la bonica font del Mascar, a uns 500 metres d'aquí.	6,13
20,900	5,51	Collada de Pallers (1 238 m) anomenada així per l'existència, a prop, de dues grans roques aïllades que tenen forma de pal·ler; el sender baixa per la banda oposada. Des d'aquí es pot fer una variant, anant per un sender cap a la dreta que puja per la cresta o per la seva vessant Nord fins al cim del Mont Caro (1 447 m), el punt més alt de la província de Tarragona. Des del cim, on hi ha una estació repetidora de Televisió, es contempla tot el Delta de l'Ebre. Després no cal retornar a aquest punt, perquè hi ha una pista que davalla i per ella podem anar fins al refugi de l'UEC de Tortosa.	7,18	26,300	7,06	Deixem la pista per agafar un sender que s'enfila cap a l'esquerra.	5,55
				26,600	7,13	Fi de la pujada: som a la cresta d'una serralada que per l'esquerra continua fins la denominada Mola de Catí. Baixem ràpidament per l'altra vent.	5,51
				27,300	7,22	Bifurcació. Deixem el sender més important per agafar-ne un cap a l'esquerra. Planegem.	5,41
				27,700	7,27	Troblem un camí de carro travessar, anem cap a la dreta i a l'esquerra deixem una alta i bonica roca aïllada.	5,36
				27,900	7,29	Estem passant pels Plans de Llinars. Deixem el camí ample per un sender a l'esquerra, anem pujant fins a arribar a guaitar un altiplà. En arribar-hi, el travessem en direcció a la Masia de Les Foies que veiem a l'altra banda.	5,34

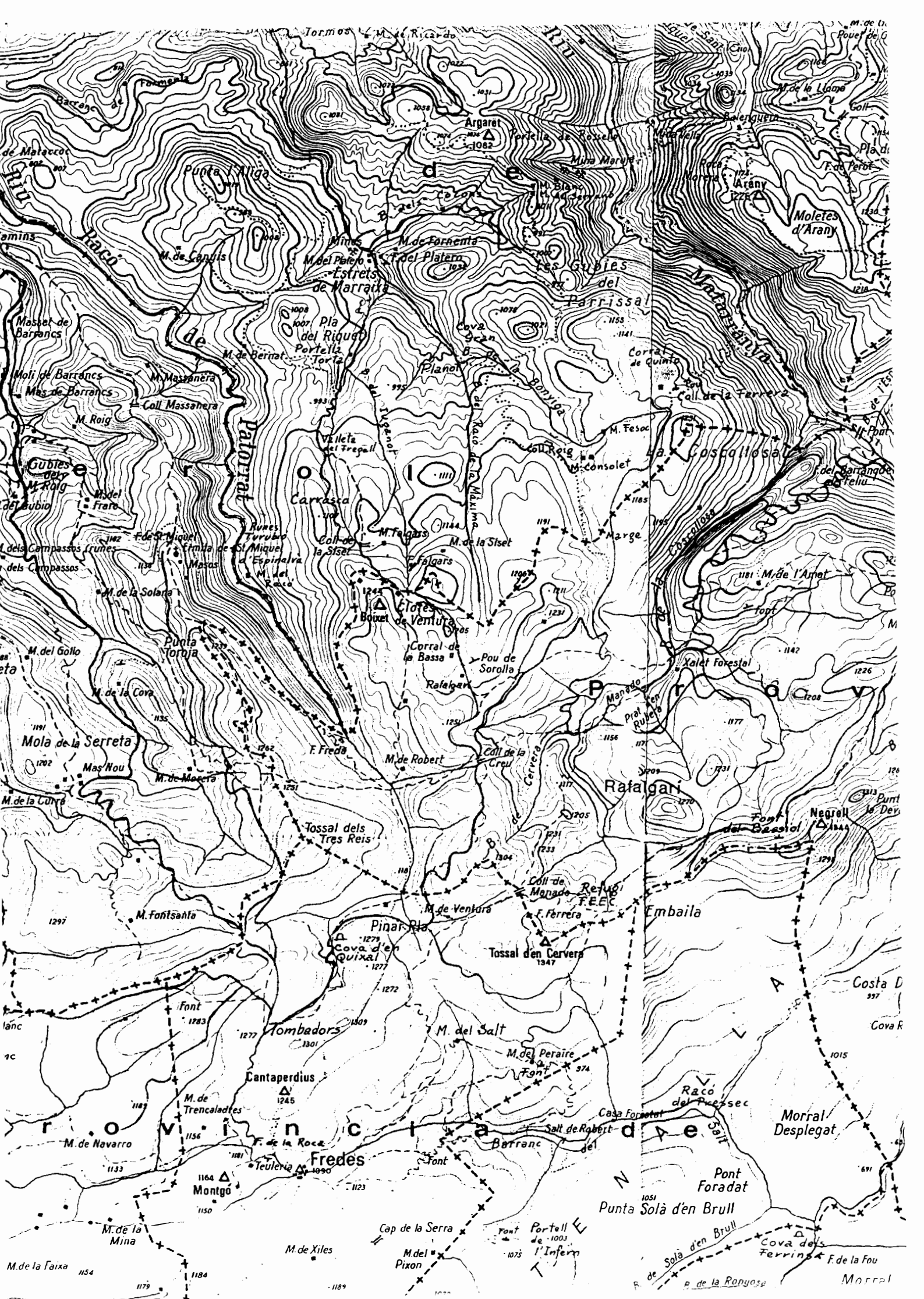
drete porta a la font del Teix, que és a un centenar de metres escàs, sota nostre. Podem passar-hi i pujar per l'altra banda fins a retrobar el GR.

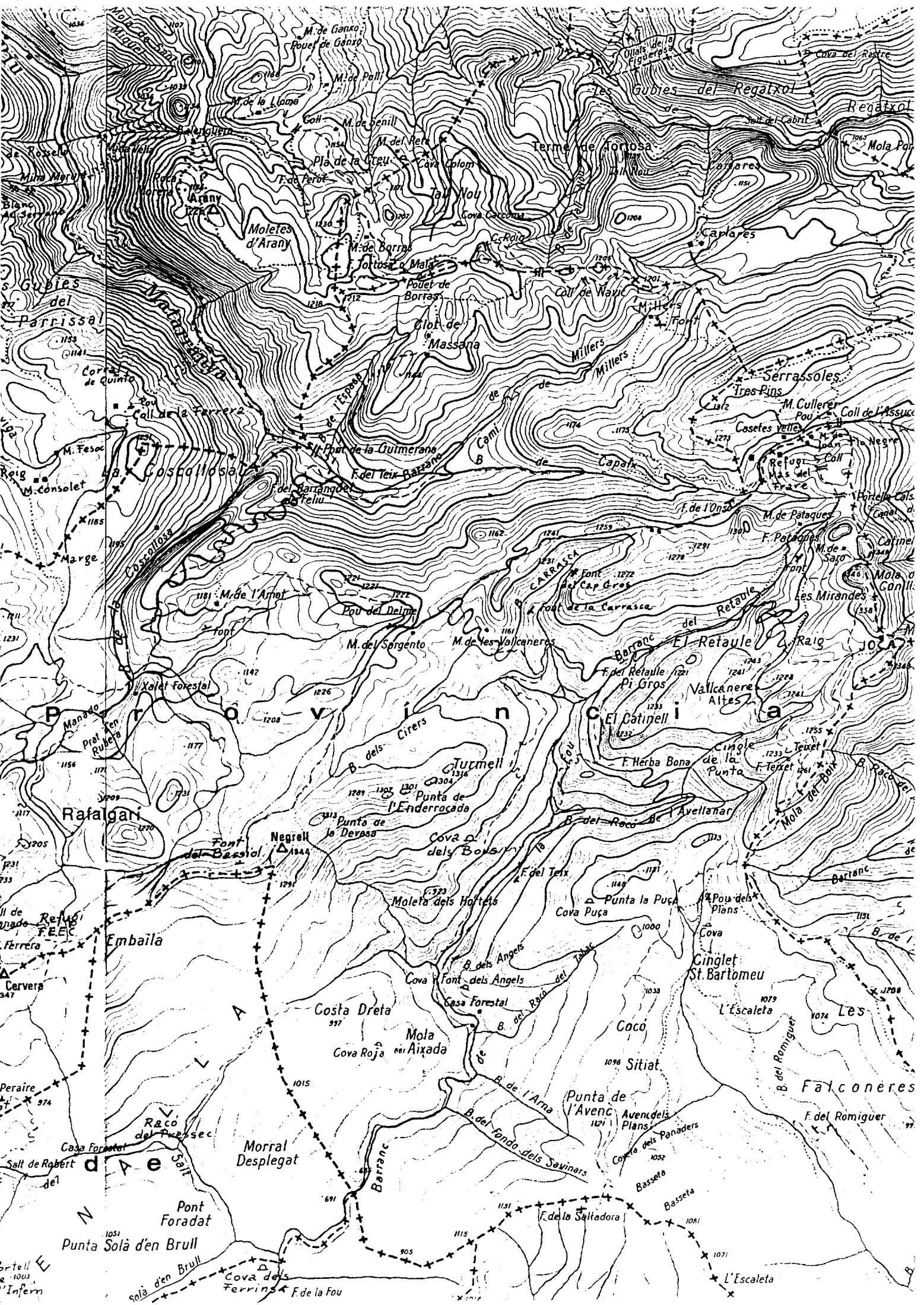
45,000	11,46	Per la drete puja el camí que ve de la font del Teix.	
45,900	11,56	Trobem un camí que ve de l'esquerra. Anem cap a la drete, baixant.	0,56
46,200	12,01	Trobem un camí carreter, que seguirem cap a l'esquerra.	0,50
46,600	12,05	Som a una petita collada; seguim baixant.	0,44
47,000	12,10	Hem arribat al fons de la barrancada. Trobem dos camins que baixen de la banda esquerra; el nostre va cap a la drete, aigües avall.	0,37
47,100	12,11	Deixem a l'esquerra el camí que puja a l'Ermida de Sant Roc. Val la pena d'arribar-hi car està sols a 200 metres. Davant de la mateixa hi ha una bonica i abundosa font enmig d'una espessa arbrada. Són curiosos els nombrosos replans, cadascun amb la seva taula i bancs de pedra, que pertanyen a diverses famílies de Paüls i que les ocupen el dia del tradicional aplec de Sant Roc.	0,36
49,500	12,41	Arribem a Paüls pel costat de l'edifici de la Cooperativa. Paüls (263 m) és una bonica i pintoresca població d'uns 900 habitants. És un estratègic punt de sortida per a excursions de muntanya. A la part alta del poble veiem les ruïnes del castell, construït al segle IX pels sarraïns, des d'on dominaven les riques valls que rodegen el poble. Sota mateix del castell es conserva en bastant bon estat l'antiga mesquita, consagrada després com a església en el segle XII pels cavallers del Temple. Ha estat església parroquial fins fa poc temps. Al poble hi trobarem tendes de queviures, telèfon, bar i fonda (casa Lleona). Per la banda Nord del poble surt un sender de petit recorregut, senyalitzat fins a l'Horta de Sant Joan, que troba el GR-7-1 prop del cim del Montsagre. És una excursió bonica si disposem de temps.	0,00

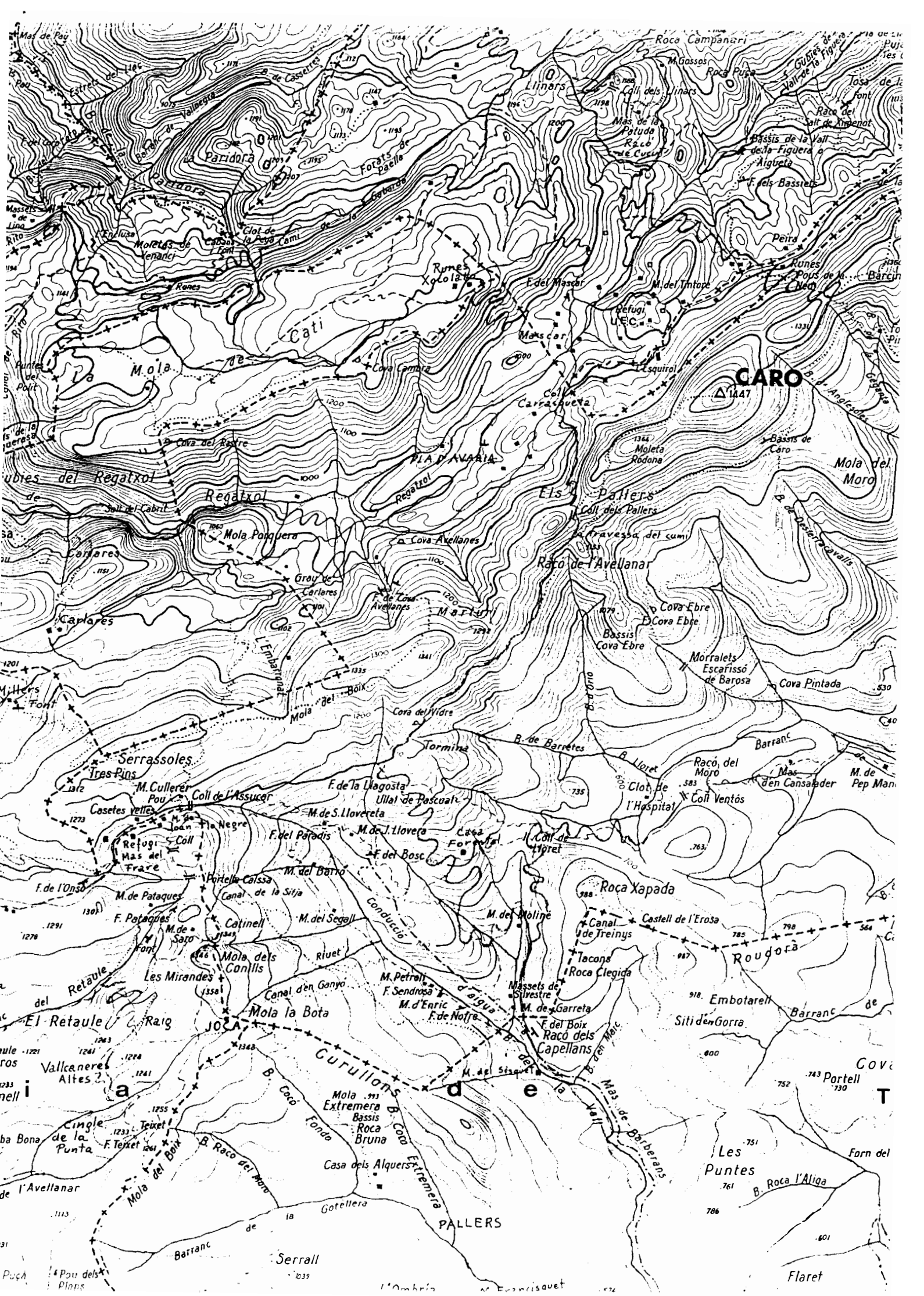

TRAVESSA DE CATALUNYA A PEU

1ª ETAPA - FREDES-CARO - (24,2 KM , 39 participants)

ELS MARXADORS POC DESPRÉS DE

La idea de la travessa a Catalunya, és seguir tot el sender de gran recorregut GR-7, des de FREDES (Baix Maestrat) fins a la SEU D'URGELL, i d'allí pujar fins a la PICA D'ESTATS, la muntanya més alta de Catalunya (3141 m).

Aquest recorregut el farem en vint-i-quatre etapes aproximadament, amb el promig d'una cada mes; la final esta prevista per l'estiu del 1986; això ens habituarà a l'esforç d'anar per la muntanya, gaudint del plaer de l'excursionisme i a conèixer més la nostra Catalunya.

Aquesta primera sortida de la travessa s'havia previst en un principi, fer-la en dues etapes seguides; el primer dia el tram Fredes-refugi del Caro, pernctant al mateix refugi de la U.E.C., i al dia següent el tram refugi del Caro-Paüls; la raó d'això és perquè s'ignorava de la recent construcció i asfaltat de la carretera que uneix Les Roquetes amb el Caro.

Som dissabte, 27 d'Octubre de 1984, sortim de Vilanova amb un autocar del MONNIC a les sis del matí; anem fins el Vendrell per agafar l'autopista A-7 que ens portarà ràpidament fins a la sortida Nº 42 d'Ulldecona; d'aquí agafem la carretera local fins La Sènia.

Són 2/4 de deu, passem pel pantà d'Ulldecona, on la carretera s'estreny tot remuntant per un seguit de giragonses fins al punt que l'autocar ha de fer maniobra en alguna corba molt tancada.

Passem pel monestir de Benifassà; en la cruïlla de desviació llegim en un rètol l'horari de visites.

Però Fredes queda molt més amunt; l'ascensió sembla no acabar-se mai, la carretera serpenteja muntanya amunt i aviat veiem el monestir sota els nostres peus.

L'hora prevista per a començar la marxa és a les nou, però ja són les deu i encara no arribem.

Estem tots impacients pensant que l'hora és ja molt avançada i la caminada es preveu llarga.

Son ja 2/4 d'onze quan arribem a Fredes; és un poble que passat l'estiu, ha quedat deshabitat. Pertany a la comarca del Baix Maestrat.

Baixem de l'autocar i ens posem tots a cercar amb delit els senyals del GR-7.

FREDES (BAIX MAESTRAT)

Un cop localitzades, a la banda N.O. del poble, decidim esmorzar abans de partir.

Esmorzem davant de la font de la Roca, en el començament de la pista forestal que mena al Caro i a Beseit.

Comencem la marxa als vols de les onze; ben seguit deixem la pista per agafar un sender a mà dreta que s'enfila sobre un rocallís en direcció al pic de Cantaperdius.

FREDES - VIST QUAN ENFILEM CAP EL PIC DE CANTAPERDIUS

Arribem a la carena. Ara anem planejant pel costat d'una cresta rocosa. Aquí comencen a caure quatre gotes: hem de fer l'acció de treure la capelina de la motxilla. Ben aviat para de ploure.

Més endavant anem baixant per dins un bosc de pins on hi trobem novament la pista forestal del Caro a Fredes que seguim uns 160 metres, tot deixant-la per agafar el camí que va al Mas Ventura.

Estem en una idíl·lica vall rodejada de muntanyes. El Mas Ventura a la nostra esquerra; a la banda dreta de la vall queda el Turó dels Tres Reis, fita divisòria de Catalunya, Valencia i Aragó.

Entrem, doncs, a Catalunya per la comarca del Montsià. Arribats al coll de Manado (1240m); el sender baixa per la vessant catalana.

En arribar al pla trobem una pista forestal que seguim cap a l'esquerra. A la nostra dreta, a uns 50 metres, hi ha la font Ferrera i a la esquerra el refugi de Fontferrera, que ha construït ICONA i ha cedit a la F.E.E.C. amb capacitat per a 32 persones; aquí fem una petita parada de descans i reagrupament.

Agafem una pista forestal on hi veiem un cartell que diu "Al Caro". La confiança amb aquesta indicació és absoluta, el camí ample i carreter, convida a fer quilòmetres i treu atenció als senyals del GR-7.

Han passat uns vint minuts de marxa, quan algú comença a donar-se compte de què fa estona que no apareix cap senyal blanc i vermell.

El cas és que s'ha anat tirant endavant durant uns tres quarts d'hora des de que veierem el darrer senyal. Ens reagrupem per decidir quelcom; hi ha dues solucions, la primera és de tornar enrera fins a trobar els senyals, i la segona és tirar endavant pel mateix camí que anem.

Hom decideix escollir la segona solució doncs és molt clar que es perdria molt temps d'anar enrera i aquesta pista, encara que no sigui el GR, ens portarà fins el Caro.

Ens surt al pas de forma casual i providencial un cotxe; l'hi fem signes

PONTFERRERA - PARADA PER A RECUPERAR FORCES

perquè s'aturi, és un matrimoni jove i els hi expliquem el nostre problema. Per sort aquest xicot és un encarregat de l'explotació forestal de la zona, i per tant un perfecte coneixedor d'aquests indrets.

Ens diu on ens hem desviat: uns tres quilòmetres cap al nord, i que som molt aprop de la masia de Ca l'Amat, amagada darrera del turó on estem.

L'Oriol Ventosa es treu, rapidament, el mapa de la motxilla i l'estèn sobre el capó del cotxe. Aquí ens hi indica la drecera a seguir per tornar a retrobar el GR-7.

Ens acomiadem donant-li molt efusivament les gràcies. Agafem tot seguit, la drecera reculant uns 50 m., per agafar el camí d'accés a la masia de Ca l'Ama franquejant la tanca i seguint el camí que mena fins la masia.

Hem de cercar un sender que comença darrere del mas. El corriol és molt confós i poc fressat; per aquest motiu més que cercar-lo l'hem d'intuir.

Travessem un bosc i, sense adonar-nos, ens desviem cap a la dreta i fem cap a un barranc; en aquest lloc els nervis i la desmoralització es fan evidents, en uns moments en què s'albirava en la llunyania la silueta del Caro.

És evident que ens hem perdut novament; però prenem consciència de no

TRAVERSAN UN BOSC

perdre els nervis. Tornem enrera fins on creiem que ens havem desviat. Baixem fins el fons d'una clotada per tornar a ascendir per un corriol ja més clar degut a què les aigües han gravat un rec.

El corriol puja fins a trobar un gran replà; un cop allí, veiem venir un home de cara; la nostra sorpresa va ser gran ja que era la mateixa persona que havíem trobat abans.

La primera cosa que li diem és: vosté ens ha d'ajudar, que anem be?, i ell somrient ens diu, ! si el GR-7 es aquí aprop ! precisament hi he deixat el cotxe per venir a cercar-vos, perquè veia que trigaveu molt i hem temia que us haguessiu perdut.

Ens trobem, doncs, prop del Pou del Deume, és d'aigua molt superficial (es pot agafar amb la mà). El seu nom prové del fet que en aquest indret s'instal·laven els encarregats de cobrar el "delme" per al Monestir de Benifassà (cenobi fundat per Jaume I el conqueridor, al qual pertanyien les terres d'aquestes rodalies).

Ja som de nou en el GR-7. Ens aturem en un pla per descansar i dinar, ja que s'han fet les tres de la tarda.

Som a la meitat de l'etapa; el cel està tapat i solament ens queden unes tres hores de claror. Comença la preocupació en pensar què es farà de nit abans d'arribar. Reprenem aviat tot accelerant el pas per intentar recuperar quelcom de l'horari previst.

Al poc veiem a la dreta, sota nostre, la Vallcanera. El GR segueix per un sender a l'esquerra, que planeja.

La Vallcanera és una preciosa vall amb un conjunt d'edificacions antigues, tota vegada que el Rei Jaume I hi va romandre una temporada per emprendre des d'aquí la conquesta de València.

El corriol transcorre per la carena de la serra. A l'esquerra tenim una bella i encisadora panoràmica sobre la vall del Matarranya, vall que porta el nom del mateix riu que s'encapçala sota els escarpats i cingleres i que donen una especial bellesa en aquest indret.

FONT DE LA LLAGOSTA - ÚNICA DEU QUE TROVÀREM EN AQUEST TRAJECTE.

Poc després passem pel costat d'una gran roca que separa l'entrada de la vall de les Casetes Velles amb el barranc del Capatx, que seguim aigües amunt tot entrant a la comarca del Baix Ebre. Fem una curta parada per reagrupar-nos en aquest preciós indret; el nom li vé de les cases aïllades que es reparteixen en aquesta zona.

Sortim de la vall acaba la pujada; trobem una pista de muntanya que comença a baixar; passem a frec de diversos edificis aïllats, un d'ells habilitat com a refugi per l'Associació Excursionista d'Amposta.

Aquí la boira ens rodeja per tots cantons. Les muntanyes i cingleres apareixen i desapareixen de la nostra vista pel efectes de la boira mostrant formes fantasmagòriques.

La claror del dia minva lenta però implacablement. Quan arribem a la font de la Llagosta fem una petita parada per beure l'aigua fresca i abundant que es recull en una petita bassa condicionada perquè hi puguin beure les " Capras Hispanicas ".

Són les set de la tarda, quan arribem a la cova del Vidre.

Tothom ja s'ha fet la idea de què farem fosc abans d'arribar.

La Cova del Vidre és una bauma grandiosa on s'hi han trobat restes arqueològiques que denoten un assentament de moltes centúries enrera.

Seguim per desota la cinglera i seguidament iniciem la pujada.

REFUGI DE CARO - POC DESPRÉS DE PERNOCTAR

En aquest sector el sender puja i baixa diverses vegades per tal de salvar les irregularitats que ocasionen els contraforts de la Serra, situada a la nostra esquerra. Aquí ja és completament fosc; a la dreta veiem els llums d'algun poble de la zona del Delta de l'Ebre, com si fos la cúpula celeste del firmament però invertida.

Són dos quarts de vuit i encara manquen quatre quilòmetres. A partir d'aquest punt la marxa esdevé molt lenta, estem cansats i anem a les palpentes malgrat algunes llanternes ben repartides.

Collada de Pallers (1238m) anomenada així per la propera existència de dues grans roques aïllades amb forma de paller; és aquí on una companya del grup té un defalliment; és l'última pujada del recorregut. La glucosa i el vi dolç que algú porta a la motxilla per a aquests cassos, la reanimen.

Havent passat el coll de Pallers es pot fer una variant, per un corriol pujador, fins al cim del Mont Caro (1447m).

Mentre continuem la penosa marxa nocturna i per a exhaurir els pocs ànims que resten a algú se li acudeix recomenar als del davant: !vigileu bé, no fos cas que ens fessin passar de llarg el refugi !. En moments d'incertesa sempre hi ha algú, encara, disposat a fer-hi broma.

A mitja baixada observem un llumet en la llunyania que assimilem a la d'algun xalet. Obviament això dóna moral....

PRENEM EL SOL, REPOSANT DE L'ESFORÇ DEL DIA ANTERIOR

El corriol descendent fa cap a una pista; és la que prové de Fredes. Ben seguit veiem unes persones, també amb llanternes, que ens esperen; són dels nostres, els que s'havien quedat a l'autocar que ja patien per la nostra tardança.

Passem pel davant de la fonda on estan allotjats els acompanyants de l'autocar (En Muela i el seu seguici.....).

Quan arribem al refugi del Caro, de la U.E.C. de Tortosa, són les nou tocadres; l'edificació està ben equipada i les estàncies semblen confortables.

Abans de sopar fem una improvisada assemblea per decidir si l'endemà hem de continuar la marxa fins a Paüls, tal com està previst, o si contràriament l'ajornem per a la propera sortida. Tots estem cansats i no en tenim gaires ganes, a més els de l'autocar són allà mateix disponibles per a partir quan nosaltres volgüem.

La decisió es pren per unanimitat absoluta: l'endemà a mig matí tornem a casa.

La mestressa del refugi, molt amablement, ens fa el sopar i serveix les begudes.

L'endemà 28 d'Octubre, el jorn apareix clar i assolellat. Matem el temps asseguts a la paret del refugi, prenent el sol com les granotes. Finalment s'aconsegueix mobilitzar tothom, per emprendre el retorn als vols de les dotze.

EL CARAGOL - LA CARRETERA REMUNTA AMB MARCADES GIRAGONSES

La carretera que baixa del Caro fins a les Roquetes ens impressiona per la vista meravellosa on es domina la part baixa de l'Ebre.

El fort pendent i les continuades giragonses necessàries per perdre alçada obliguen a parar en la font del Cargol per refredar els frens.

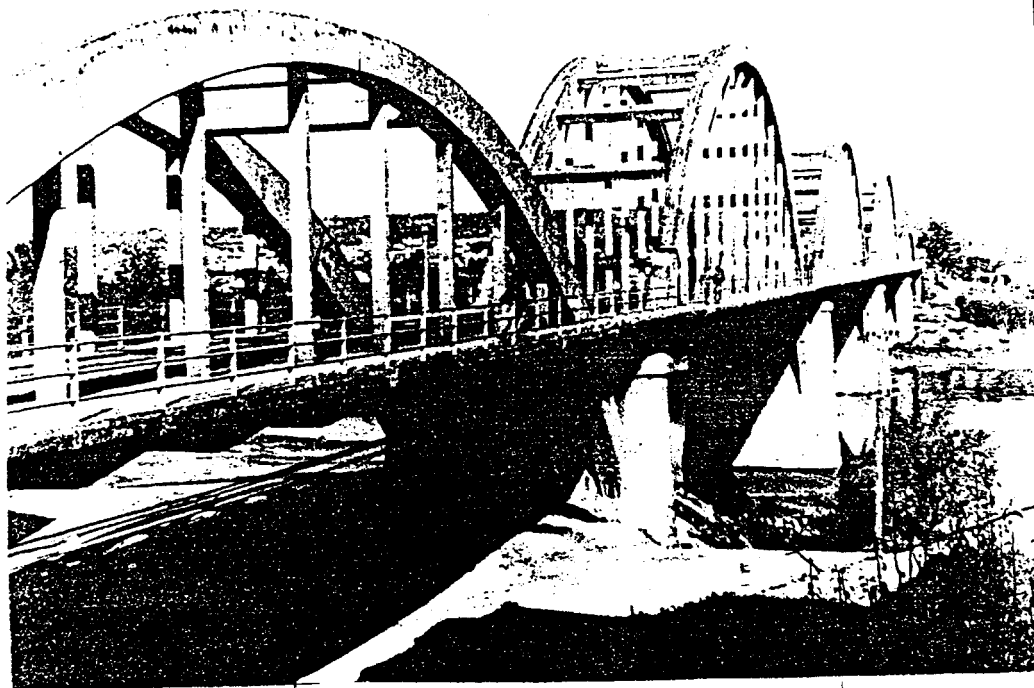
L'ASSUT DE L'EBRE (XERTA)

També fem una breu parada a la vora de l'Ebre per contemplar l'Assut de Xerta, i fer alguna fotografia.

Aquesta presa regula el cabal d'aigua pels canals de la Dreta i de l'Esquerra de l'Ebre.

MORA D'EBRE - EMPLAÇADA A LA RIBA DRETA DEL RIU

PONT QUE COMUNICA MORA D'EBRE AMB MORA LA NOVA

Passem per Pinell de Brai, Gandesa i Mora d'Ebre, on finalment ens quedem a dinar. En Muela se n'ha encarregat, prèviament, d'avisar el restaurant, i així som ben rebuts.

Retornem cap a Vilanova a les cinc de la tarda, sense cap contratemps en el viatge.

D'AQUEST TREBALL SE N'HAN FET UN TOTAL DE 60 EXEMPLARS

Han preparat la confecció d'aquest treball els membres següents de la SECCIÓ DE CULTURA de l'Agrupació Excursionista Talaia.

Victorio CARBONELL

Antoni SEGARRA

Ramón CASAS

